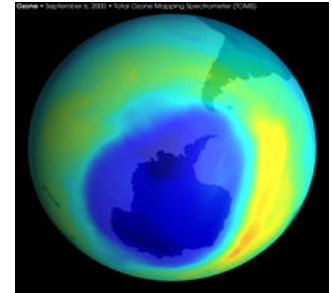

24 APEDAÇANT EL FORAT DE LA CAPA D'OZÓ

La nostra atmosfera disposa d'una pell protectora contra els efectes negatius que produeix la radiació ultraviolada procedent del Sol (rajos UVA, UVB i UVC). Es tracta de la capa d'ozó, també anomenada ozonosfera, que es situa a una altitud d'entre 15 i 40 km. Sense ella, els efectes sobre els éssers vius són molt perjudicials, ja que produeix cremades i altera les cèl·lules fins a produir càncers de pell.

A partir dels anys 80 del segle XX, per efecte principalment de la utilització de gasos clorofluorocarbonatats (CFC) com a propèl·lents en aerosols o refrigerants en aparells d'aire condicionat, es va detectar que l'ozó a la estratosfera estava disminuint de forma evident sobre l'Antàrtida, i en menor mesura sobre l'Àrtic, provocant un augment de les alteracions de la pell sobre el bestiar i els habitants de les regions més properes.

Es va parlar llavors de l'existència d'un forat a la capa d'ozó. Tanmateix, en realitat la capa d'ozó no té un forat, sinó que la concentració d'ozó disminueix i l'ozonosfera queda afeblida, deixant passar la radiació ultraviolada que ens perjudica.

Per frenar la destrucció de la capa d'ozó, el 1987 es va aprovar el Protocol de Mont-real, un acord internacional que prohibia la utilització dels CFC. Això ha permès una lenta recuperació de l'ozó estratosfèric, però la gran persistència d'aquests gasos fa que la capa d'ozó encara segueixi afeblint-se durant l'hivern del respectiu hemisferi.

Actualment, en substitució dels CFC es fan servir altres compostos menys nocius, però en cap cas innocus, ja que la majoria són gasos d'efecte hivernacle que afavoreixen el canvi climàtic. S'espera que, si es compleix la prohibició d'ús d'aquestes substàncies, l'ozó recuperi la seva concentració durant la segona meitat del segle XXI.

Què podem fer per frenar la destrucció de la capa d'ozó?

- ➔ Llençar els residus de frigorífics, refrigeradors i aparells d'aire condicionat només a través de Deixalleries, Punts Verds i gestors autoritzats. Si no ens desfem d'aquests aparells de forma adequada, els CFC que contenen poden alliberar-se.
- ➔ Substituir els CFC dels aparells d'aire condicionat més antics per refrigerants alternatius. Evitarem així que, per un mal manteniment, els gasos arribin a l'ozonosfera.
- ➔ Reduir l'ús del vehicle privat en els nostres desplaçaments, ja que en la combustió de la benzina es generen òxids de nitrogen, que també contribueixen a la destrucció de la capa d'ozó. El transport públic o compartir cotxe són bones alternatives.
- ➔ Moderar el consum d'energia en la climatització, en la il·luminació i en altres usos. La major part de l'energia que consumim procedeix dels combustibles fòssils (petroli, gas natural, etc.), i en la seva producció també s'emeten òxids de nitrogen.

Més informació...

- ✓ L'ozó. Perspectiva ambiental, núm. 9. Fundació Terra. 1997.
- ✓ Preguntas frecuentes sobre la capa de ozono y sus respuestas. Oficina Programa Ozono, Ministerio de Salud y Ambiente de la República Argentina. 2004.
- ✓ Ozonaction. Divisió de Tecnologia, Industria i Economia – Programa de les Nacions